

Финанси

Инвестицията в знание носи най-добрата лихва

материал на Стела Младенова

18

Какво е финанси?

Днес под понятието "финанси" се разбира парични отношения, които изразяват процесите, свързани с формирането и разходването на финансовите средства на държавата, предприятията и индивидите. Финансовите отношения възникват на макроравнище - публични финанси, и на микроравнище - лични и корпоративни финанси. Публичните или държавните финанси са система за осигуряване и финансиране на публични блага и услуги, преразпределение и трансфериране на доходи и акумулиране на ресурси от бюджетните организации чрез приходи, помощи и дарения, реализация на финансови активи и поемане на дълг. Личните финанси се занимават предимно със семейните бюджети, инвестирането на лични спестявания и използването на потребителски кредит. Корпоративните финанси се занимават с това как корпорациите се отнасят с източниците на финансиране, структурирането на капитала, счетоводството и инвестиционните решения.

Специалност Финанси - какво се изучава?

Обикновено специалност Финанси е част от професионално направление Икономика, затова и учебният план за бакалаври е с подчертан интердисциплинарен характер, съчетаващ икономически, финансови, управленски и правни дисциплини и т.нар. STEM дисциплини - приложна математика, статистика, компютърни и информационни технологии. Това съчетание осигурява получаването на разширена и съвременна професионална подготовка на студентите, и е предпоставка за тяхната успешна реализация в условията на динамично променящата се пазарна среда в страната и чужбина. Основно се изучават:

- Микроикономика и макроикономика
- Математика
- Счетоводство
- Статистика
- Застраховане
- Пари и парична политика
- Корпоративни финанси
- Публични финанси

- Международни финанси
- Търговско банкиране
- Предприемачество

Умения, необходими за изучаване на Финанси

Ако обичате математиката и сметките са вашата силна страна и страст, то Финансите са вашата специалност. Критичните финансови умения включват бюджетиране, финансов анализ, решаване на проблеми, оценка на риска, финансово планиране и др. Умението да анализирате може да ви помогне да идентифицирате тенденциите, рисковете и възможностите във финансовите данни, за да вземате информирани решения. Със солидни умения за решаване на проблеми можете да се справите с предизвикателства, да анализирате данни и да разработвате творчески решения. Тези умения

**Дипломираните
студенти по
Финанси имат
огромен избор за
работа и кариерно
развитие**

TAX

също могат да ви помогнат да идентифицирате потенциални проблеми, преди да възникнат, и да предприемете проактивни действия, за да ги предотвратите. Доброто разбиране за финансово планиране е в основата на финансите на една компания. От това как планирате и разпределяте ресурсите ѝ зависи постигането на целите ѝ. И тук идва мястото и на оценката на риска при вземането на стратегически финансови решения. Освен мекутите умения, в днешния дигитален свят задължително трябва да имате и твърди умения, т.е. да боравите с различни софтуерни програми и инструменти. Новите дигитални решения подпомагат в огромна степен представянето и изчислението на данните, създаването на различни анализи и модели и т.н.

Обучение в България

От години икономическите специалности в университетите са едни от най-желаните от кандидат-студентите. За добрите математици Финансите са идеалната специалност, в която да разгърнат потенциала си. А и вече самите висши училища се стремят да привличат бъдещите икономисти с иновативни и актуални бакалавърски и магистърски програми.

В Стопанския факултет на Софийският университет се изучават бакалавърски програми по "Икономика и финанси" на български език с някои курсове на английски или френски език, както и "Счетоводство, финанси и дигитални приложения" изцяло на английски език. Впечатление правят новите магистърски програми "Изкуствен интелект за бизнес и финанси", "Финанси, инвестиции и финтех" и "Международен финансов мениджмънт" на английски език съвместно с Университета Бордо - Франция.

В УНСС има по-голям избор на бакалавърски и магистърски програми,

свързани с финанси. Например: "Финанси" и "Финанси и счетоводство с преподаване на английски език", "Финансов контрол" от бакалаври, „Международно банкиране и финансови пазари“, „Финансов мениджмънт“, "Форекс и дигитални финансови пазари" и други.

В последните години Висшето училище по застраховане и финанси получава все по-висок рейтинг по Икономика в класацията на МОН. ВУЗФ работи в тясно сътрудничество с редица чуждестранни университети и прилага иновативни и форми и методи на преподаване. В крак с новите тенденции университетът предлага нови магистърски програми: Финанси и екологична отчетност, Застрахователен бизнес и финансови технологии, Международно банкиране и финанси (с преподаване на английски език), Общински финанси, Финтех, финанси и дигитални иновации.

Като цяло обучението на студентите в българските университети се осъществява в редовна, заочна или дистанционна форма. Така че можете да избирате според собствените си желания и възможности, дори и да решите да работите успоредно с обучението си. Доста големи корпоративни компании предлагат стажантски програми за студенти, така че имате невероятната възможност да започнете кариерно развитие още по време на следването си.

Топ 10 университета в България

Място	Университет	Град	Резултат
1	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	София	66
2	Американски университет в България	София Благоевград	64
3	Университет за национално и световно стопанство	София, Хасково	62
4	Висше училище по застраховане и финанси	София	56
5	Нов български университет	София	53
6	Икономически университет	Варна	52
7	Международно висше бизнес училище	Ботевград	49
7	Стопанска академия „Димитър Ценов“	Свищов	49
8	Висше училище по мениджмънт	Варна	48
9	Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“	Варна	47

Източник: Рейтингова система на висшите училища в България на МОН 2022 - професионално направление Икономика

ДЕВТ

У нас
работодателите
високо ценят
завършилите с
международен
опит и
образование, което
ви дава
конкретно
предимство при
кандидатстването
за работа

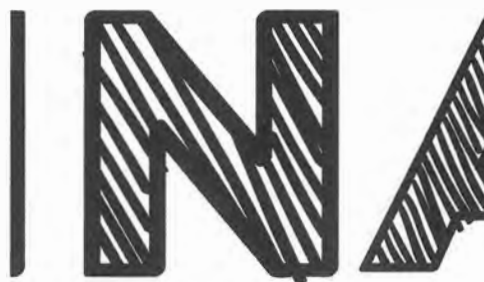
Обучение в чужбина

Ако искате да учите Финанси в чужбина, то университетите във Великобритания и САЩ са правилните места! Лондонското сити и Ню Йорк са лидерите сред световните финансови центрове. QS World University Rankings по Счетоводство и финанси красноречиво го потвърждава - от топ 10 университета в Европа 7 са във Великобритания, първите 12 висши учебни заведения в света се намират във Великобритания и САЩ! Ако сте решили да продължите образованието си в чужбина, задължително трябва да владеете съответния чужд език, най-често английски език, за което да предоставите съответния сертификат. Обучението в чужбина, особено в най-реномираните университети, дава изключителна възможност за кариерно развитие в сферата на финансите. Завършилите престижни университети се реализират успешно на международния пазар на труда. У нас работодателите високо ценят завършилите с международен опит и образование, което ви дава конкурентно предимство при кандидатстването за работа.

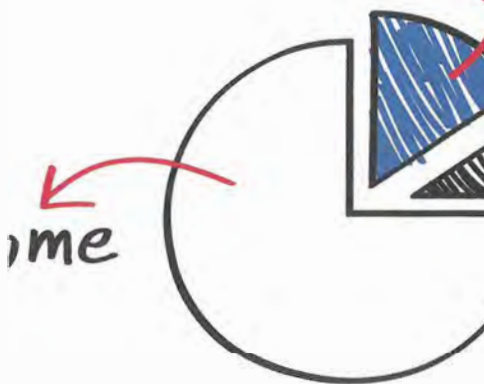
Топ 10 университета в Европа

Място в Европа	Място в света	Университет	Държава
1	4	University of Oxford	Великобритания
2	6	University of Cambridge	Великобритания
3	7	The London School of Economics and Political Science (LSE)	Великобритания
4	11	London Business School	Великобритания
5	15	Bocconi University	Италия
6	18	The University of Manchester	Великобритания
7	19	HEC Paris School of Management	Франция
8	23	Imperial College London	Великобритания
9	25	INSEAD	Франция
10	36	The University of Warwick	Великобритания

Източник: QS World University Rankings by Subject 2022: Accounting & Finance

inve

Financial p

Топ 10 университета в САЩ

Място в Европа	Място в света	Университет	Град
1	1	Harvard University	Кеймбридж
2	2	Stanford University	Станфорд
3	3	Massachusetts Institute of Technology	Кеймбридж
4	5	University of Chicago	Чикаго
5	8	University of Pennsylvania	Филаделфия
6	9	University of California, Berkeley	Бъркли
7	10	New York University	Ню Йорк
8	12	Columbia University	Ню Йорк
9	14	Yale University	Ню Хейвън
10	16	University of California, Los Angeles	Лос Анджелис

Източник: QS World University Rankings by Subject 2022: Accounting & Finance

Кариерна реализация

Дипломираните студенти по Финанси имат огромен избор за работа и кариерно развитие. Те могат да се реализират професионално на различни нива и в почти всички сфери на дейност: банкови и небанкови финансови институции, държавна администрация, частен сектор, международни компании, застрахователни компании, инвестиционни, пенсионни и здравноосигурителни фондове, финансово-брокерски къщи, предприемачи, развиващи собствен бизнес, неправителствения сектор при оценка на бизнес и финансови проекти, консултантски и одиторски услуги и много други.

Завършилите висше образование по Финанси имат висок процент на професионална реализация по специалността и са сред високоплатените икономически специалисти не само у нас, но и в чужбина.

Както споменахме по-горе, още по време на следването си може да започнете работа като стажант, а често впоследствие компанията предлагат и постоянна работа. Най-често стажантските програми са за студенти, завършили втори или трети курс и предлагат гъвкави условия, съобразени с учебните ангажменти на студентите.

5 причини да изучавате Финанси

- **Актуалност** - винаги има търсене на финансови специалисти, особено тясно специализираните в новите дигитални технологии.
- **Реализация** - завършилите икономически специалности, вкл. Финанси или такива свързани с финанси, се реализират успешно на пазара на труда у нас и в чужбина.

- **Избор** - може да работите в най-различни сектори и компании, защото почти всяка една държавна или частна институция има отдел, който се занимава с финансите ѝ.
- **Растеж** - Финансите дават поле за изява. Може да започнете работа от стажантска позиция, а с времето и натрупания опит може да се изкачите до най-високите управленски позиции.
- **Заплащане** - икономистите, които завършват Финанси, получават едни от най-големите възнаграждения. В Европа най-високо платени са в Швейцария. Най-големи възнаграждения в сферата на финансите получават одиторите.

Какво да изберете - образование по Финанси в България или в чужбина?

Изборът ви къде да учите зависи от много фактори. От решаващо значение за обучение в чужбина е владението на чужд език, така че ако вие не знаете такъв, няма как да кандидатствате в университетите навън. Съществен фактор за образование в чужбина е заплащането на обучението, защото там таксите са по-високи, освен това имате нужда и от издръжка, което допълнително оскъпява нещата. За сравнение, образованието в България е на по-достъпни цени, като имате възможност да учите платено или с държавна поръчка. Дори таксите на частните университети са по-ниски от тези в чужбина. Ако тези фактори не са спирка за вас, то тогава остава да решите къде да се развивате - дали да останете в България или да заминете в чужбина, където ще срещнете нови предизвикателства, нови хора, нови места, което пък обогатява вас като личност.